

**Комплексне традиційне заняття
художньо-естетичного спрямування
для дітей шостого року життя**

Підготувала музичний керівник
ДНЗ № 3 «Ведмежатко»
Косенко Світлана Іванівна

Тема: «Чарівний віночок»

Освітні завдання:

Розвивальні: збагачувати музичний досвід дітей інструментальними творами композиторів-класиків. Розвивати основи музичної культури: здатність слухати музику уважно, впізнавати твори за мелодією, ритмом, пригадувати автора та назву твору. Розвивати виконавські танцювальні здібності дітей (виразність, координація), вміння взаємодіяти (хлопчик - дівчинка).

Навчальні: продовжувати вчити дітей розрізняти заспів і приспів, вступ і заключення інструментальної музики, пісні.

Знайомити дітей із кращими зразками української народної музики, їх особливостями (завзятий характер гопака, веселий настрій української полечки тощо), з іншими жанрами танцювального мистецтва (народний танок, бальний танець).

Вчити виконувати поспівки та пісні в діапазоні ре(1) - до(2) з інтервальними ходами ч.4 вгору-вниз, ч. 5 вгору-вниз, передавати поступовий хід мелодії вгору-вниз, визначати напрямок руху мелодії, співати легким звуком, протягувати довгі звуки, правильно передавати мелодію та чітко вимовляти слова, самостійно починати співати після музичного вступу, слухати себе під час співу, прислухатися до голосу дорослого, до звучання інструмента.

Учити співати виразно, передаючи характер пісні, динамічні відтінки, різний темп.

Учити виражати характер танцю характерними рухами, настроєм (мімікою та пластикою рук), ритмічний малюнок (оплесками, притулами), зміну музичних фраз (швидкою зміною рухів).

Вчити дітей складати невеличкі танцювальні композиції, виконувати завдання творчого напрямку «танцювальне змагання».

Учити грати злагоджено в ансамблі, передаючи ритмічний малюнок музики, передавати поступовий хід мелодії вгору-вниз знайомої поспівки.

Закріплювати вміння визначати емоційний зміст, характер і жанр музичного твору, стежити за змінами темпу, динаміки, ритму, регістру

Виховні: виховувати інтерес і любов до музики, її емоційне сприйняття; стійкий інтерес до української народної музики. Привертати увагу до краси власних танцювальних рухів та інших дітей. Виховувати емоційно-ціннісне ставлення до українського танцю і танцювального мистецтва в цілому.

Матеріал:

український віночок, роздаткові картки для слухання музики та музично-дидактичної гри «Сходинки», музичні інструменти.

Попередня робота:

- 1) розучування пісень, поспівок, таночка, українських танцювальних рухів;
- 2) вчила дітей грати на різних музичних інструментах, володіти прийомами гри на них;
- 3) вивчила з дівчатками вправу для показу дітям.

Література:

1. Методика музичного виховання в дитячому садку С. Шоломович, Музична Україна» Київ 1974.
2. Методика музикального виховання в детском саду, Н. Ветлугина, Москва «Прсвещение» 1989.
3. Програма виховання і навчання «Дитина»
4. Слушаем музику О. П. Радынова Москва «Просвещение» 1990

Хід заняття

Діти забігають до залу під музику українського народного танцю «Гопак», виконуючи елементи танцювального руху «біг взахльост», зупиняючись у колі, обличчям до муз керівника. **Виконується співаночка «Вітання»**

Музкерівник (*співає*): Привітаємося, діти, добрий день!

Діти (*співають*): Добрий день!

Музкерівник: Сьогодні на занятті ми продовжимо вчити пісню «Діти України», заграємо оркестром і пограємо в вашу улюблену гру «Тихо-голосно співаймо», а допоможе нам цікаво провести час ось такий гарний український віночок із чарівними стрічками.

(*Читає на стрічці віночка*): **Хочу, щоб була весела вправа!**

Музкерівник: Діти, сьогодні ми побачимо. Як виконується танцювальний рух боковий галоп у поєднанні з оплесками. А зараз послухайте музику. Сідайте і заплющіть очі.

(Виконується музика А.Філіпенка до вправи «Боковий галоп з оплесками»)

Музкерівник: Відкрийте очі і скажіть, який характер музики? Діти: Музика весела та стрибуча.

Музкерівник: Так, музика в першій частині легка, танцювальна,стрибуча, а от у другій частині вона чітка та ритмічна, що аж спонукає нас плескати в долоні, Давайте ж на II частину музики ритмічно поплескаємо.

(*Грає уривок, діти проплескують ритмічний малюнок мелодії*)

Музкерівник: А тепер я запрошую своїх помічниць Софію, Марійку та Ніколетту виконати вправу «боковий галоп» з оплесками. (*виконується вправа*).

Музкерівник: Дякую вам! Сідайте! Послухайте наступне завдання,
(читає) Знайому музику впізнайте
і картку відповідну піднімайте!

Музкерівник: Діти. Зверніть увагу на картки, які знаходяться перед вами. Роздивіться уважно, що на них зображено. Послухайте уривки із творів, які ви вже добре знаєте, пригадайте їх назву та авторів-композиторів.

Виконується: 1) уривок з «Гопака» М.Мусорського;
2) «Вальс» Е.Гріга.

(Діти піднімають відповідні картки після виконання кожного з уривків).

Музкерівник: Як називається перший твір?

Діти: «Гопак» М.Мусорського.

Музкерівник: А другий твір?

Діти: «Вальс» Е.Гріга.

Музкерівник: До якого жанру музики відносяться «Гопак» і «Вальс»: до пісні, танцю чи маршу?

Діти: До жанру танцю.

Музкерівник: А за характером музики вони схожі чи різні? Діти: Різні.

Музкерівник: Який характер музики «Гопака»?

Діти: Веселий, завзятий, жартівливий, швидкий, стрімкий, запальний і т.д.

Музкерівник: А яка музика «Вальса»?

Діти: Плавна, кружляюча, легка, схвильована, трішки сумна, граційна.

Музкерівник: Так. А тепер наступне завдання від віночка,
(читає) Влаштуйте скоріш танцювальне змагання.

Музкерівник: Діти, давайте позмагаймося, хто краще танцює: хлопчики чи дівчатка. Хлопчики будуть танцювати запальний «Гопак», використовуючи знайомі українські рухи, а дівчатка - плавний, граційний вальс.

Тільки, діти, є умова: рухи потрібно узгоджувати з музикою і змінювати їх згідно зі зміною характеру музики. Починають перші хлопчики. Приготувалися.

Творче завдання «Танцювальне змагання» Музика «Гопак» М.Мусорського, «Вальс» Е.Гріга).

(Діти оплесками підтримують танцюристів. Вихователь відмічає найбільш вдалі рухи дітей).

Музкерівник: Молодці! Всі старалися. Беріть в руки картки і піднімайтеся. Ставайте один за одним, сідайте на великий стілець. Вирівняйте спинки і тупаючим кроком прямуйте на стільчики.

(Вихователь збирає в цей час картки у дітей, які виконують вправу «Дрібний крок» російська народна мелодія. Діти сідають на стільці.)

Музкерівник: Подивимося, що нам запропонує «віночок».

(читає) Українські дошкільнята
Дуже люблять всі співати.

Музкерівник: Так, вміють, віночку! Сідайте рівненько. Прислухайтеся до мого голосу і співаємо протяжливо пісеньку «Сходинки». Послухайте перший звук і повторіть його.

Поспівка «Сходинки» О.Тілічевої від звуків «ре», «ми» і «фа».

(Напрямок руху мелодії діти показують рукою).

Музкерівник: А тепер хтось із дітей виконає цю пісеньку на металофоні, а всі інші відгадають куди рухається мелодія. Візьміть картки.

(Д/г «сходинки» Н.Ветлугіної)

*(Дитина, яка грала на металофоні, оцінює знання дітей)
(відповіді 3 учасників)*

Музкерівник: Молодці! Поклали картки і заспіваємо пісню «Росте буряк». Слухаємо перший звук внизу і співаємо його «рос». Другий звук «те» співаємо вгорі.

(Музкерівник відмічає рукою нижній звук і верхній разом з дітьми. Далі так само співають звуки «а» внизу, «бо» - вгорі. «Раз, два, три» - співають на одному звуці, утримуючи його на полиці).

Діти співають всю поспівку «Росте буряк» укр..н.пр., підставивши долонь під нижню щелепу, щоб долонька рухалась.

Музкерівник: Діти, спробуйте впізнати знайому вам пісню за ритмом *(награє на бубні приспів пісні «Діти України» Ю.Михайленка, діти відгадують).*

Музкерівник: А хто написав пісню?

Діти: Композитор Ю.Михайленко.

Музкерівник: Давайте, діти, заграємо на сопілці, витягнемо губи трубочкою.

(На склад «ду» проспівують першу фразу заспіву)

Музкерівник: А тепер співаємо «гостро» на «но».

(На склад «но» проспівують другу фразу заспіву)

Музкерівник: Проспіваємо першу фразу на «лян», добре працюючи язиком.

Музкерівник: А другу фразу на «ні» сильними губами.

Тепер заспіваємо пісню із словами, слідкуйте. Щоб губи були у вас сильні. І заграємо на паличках на словах «Гоп! - Чинда-ринда-да!»

(Діти співають перший куплет і в приспіві відмічають ритм на паличках).

Музкерівник: Діти, ви знаєте багато пісень, спробуйте відгадати пісню з трьох звуків

(Наспівує уривок пісні «Рідний дубочок» І.Шайкіс)

(Діти впізнають).

Музкерівник: Пропоную пограти в гру «Сховай мелодію»

(По знаку вихователя діти співають то вголос, то про себе).

Музкерівник: Подивимося далі...

(читає) Ви, малята, не зівайте.

У оркестрі дружно грайте.

Музкерівник: Діти, візьміть музичні інструменти і приготуйтеся грати. Давайте згадаємо, що молоточки грають у I та III куплетах, а бубни у II.

Оркестр «Кап- кап», фонограма

Музкерівник: Молодці, всі уважні. Зробіть коло!
(читає далі) Пропоную дошкільнятам
У цікаву гру пограти.

(Лічилкою діти вибирають ведучого)

Д/г «Тихо-голосно співаймо» О. Тілічєвої

Музкерівник: І останнє завдання прочитаю, діти, я.
(читає) Мені цікаво з вами грати.
Ще я хочу танцювати!

Музкерівник: Станьте, діти, на український таночок. Хлопчики,
виконуйте присядку разом під музику.

Український народний танець

Музкерівник: Молодці, діти. Гарно танцювали. Ось ми і виконали всі
завдання чарівного віночка. А тепер розкажемо, чому ми навчилися на занятті.

(Діти, тримаючи віночок, розказують і передають іншому).

Гра «Продовж речення»

- На занятті я навчився...
- Я запам'ятав...
- Моя улюблена гра...
- Моя улюблена пісня...
- Моя улюблена вправа...

Музкерівник: Діти, ви сьогодні всі старалися і для вас сюрприз:
хлопчикам - чобітки, щоб ще краще танцювали, а дівчаткам - віночки, щоб
голосніше співали.

Музкерівник *(співає)*: До побачення!

Діти *(співають)*: До побачення!

Музкерівник: Рухаємося підскоками із залу!

(Під музику «Скачуть чобітки» А.Філіпенка)

САМОАНАЛІЗ ЗАНЯТТЯ

Гра – провідна діяльність дітей дошкільного віку, тому заняття побудовано в ігровій формі, з урахуванням їх психологічних і вікових можливостей.

З самого початку заняття налаштувало дітей на атмосферу чарівності та виконання цікавих завдань. З цією метою, як сюрпризний момент, я ввела український віночок. Для посилення сприйняття і виконання завдань застосувала віршований текст.

Для ознайомлення дітей з новою вправою «Боковий галоп у чергуванні з оплесками» залучила до показу дівчаток. При ознайомленні з музикою до вправи використовувала ігровий момент на розрізнення музичних фраз: плескання по колінах та в долоні.

Під час закріплення слухання музичних п'єс «Гопак» М.Мусорського та «Вальс» Е.Гріга використала роздаткові картки, щоб дати можливість кожній дитині виявити свої знання самостійно.

В програмі «Дитина», за якою я працюю, велика увага приділяється розвитку творчих здібностей дітей. Тому я в своїй роботі надаю перевагу розвитку танцювальної творчості малюків. Для стимулювання активності дітей використала інтерактивний метод навчання «акваріум» (робота в малих групах).

В співах запропонувала дітям виконати поспівку «Сходинки» Н.Ветлугіної від різних звуків для поширення діапазону голосу та розспівування, вправляла в точному інтонуванні поступового ходу мелодії вгору та вниз за допомогою жестів. Для того, щоб діти навчилися розрізняти напрямок руху мелодії вгору чи вниз провела дидактичну гру на стадії закруглення. Використовуючи вміння дітей грати на металофоні, запропонувала хлопчику бути ведучим.

Розвивала у дітей вміння чисто інтонувати мелодію вгору і вниз та артикуляцію, використовуючи прийом «щоб долонь рухалась» в поспівці «Росте буряк» укр.н.п. на етапі розучування.

В пісні «Діти України» Ю.Михайленка для розвитку чуття ритму у дітей використала прийом «Впізнай пісню за ритмом». Для кращого засвоєння ритму приспіву дошкільнята вистукували ритмічний малюнок на дерев'яних паличках. Активізувала артикуляцію дітей, співаючи по складах «тук-тук», «тьох-тьох», «дінь-дінь», «трам-трам», підводячи до легкого та рухливого виконання пісні на етапі розучування.

Знайому дітям пісню «Рідний дубочок» І.Шайкіс запропонувала впізнати з трьох звуків. Пісню співали вголос і про себе д/г «Сховай мелодію» на етапі закріплення.

На занятті закріпили вміння дітей відтворювати ритмічний малюнок пісні «Кап-кап» на різних музичних інструментах, вчасно починали гру після вступу, злагоджено грали в ансамблі.

На етапі розучування дитячої гри «Тихо-голосно співай» О.Тілічеєвої розвивала вміння дітей довільно посилювати або послаблювати звучання

відповідно до розвитку ігрового образу. За допомогою лічилки вибрали ведучого.

В українському таночку розвивала вміння взаємодіяти (хлопчик-дівчинка), виражати характер танцю танцювальними рухами та елементами (різні види присядки, кружляння, викидання ніг і т.д.), відмічати вступ, закінчення музики, зміну музичних фраз.

Для озвучування підсумку заняття використала метод опитування «Продовжи речення» та метод оцінювання «Бонус».

На занятті закріпили виконання музично-ритмічних рухів «біг взахльост» («Гопак» укр.н.т.), «дрібний крок» (рос.н.т.), «підскоки» («Полька» А.Філіпенка).

На занятті використовувала технічні засоби. Всі поставлені завдання були виконані.

Вважаю, що під час заняття мною була створена атмосфера доброзичливості. Між мною і дітьми були партнерські відносини. Провідною формою спілкування з дітьми був діалог.